

JELENTÉS

a Simó István által üzemeltetett, <http://mobiltelo.hu> címen elérhető weboldalhoz kapcsolódó adatkezelés tekintetében az érintett személyes adatai törléséhez fűződő jogának, valamint az előzetes tájékoztatás követelményének megsértése miatt indított ügyről

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) a <http://mobiltelo.hu> weboldallal (a továbbiakban: Honlap) kapcsolatos adatkezelés ügyében az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. § (3) bekezdés a) pontja alapján vizsgálatot indított.

Bejelentés érkezett, mely szerint a Honlap üzemeltetője, Simó István (3200 Gyöngyös, Jókai Mór 45/5., a továbbiakban: Üzemeltető) a kapcsolattartásra szolgáló e-mail címként közzétett címre küldött többszöri írásbeli kérelme ellenére sem törölte a bejelentő személyes adatait a Honlapról.

1. Az Infotv. 17. § (2) b) pontja alapján a személyes adatot törölni kell, ha az érintett – az Infotv. 14. § c) pontjában foglaltak szerint – kéri. A törlésről, illetve annak elutasítása esetén az elutasítás ténybeli és jogi indokairól az Infotv. 18. § (1) – (2) alapján az érintettet az adatkezelőnek értesítenie kell. Az érintettnek az Infotv. 14. – 18. §-ban meghatározott jogai csak az Infotv. 19. § által meghatározott esetekben korlátozhatók.

Az Infotv. fenti rendelkezései alapján azonban ha egy érintett – az Infotv. által biztosított jogával élve – az adatkezelőtől személyes adatainak törlését kéri, a kérelem teljesítését az adatkezelő nem tagadhatja meg arra hivatkozva, hogy az érintettnek rendelkezésére áll más mód is a törlésre. A Hatóság álláspontja szerint az adatkezelő elérhetőségei körében mindenképpen szükséges mind postai címet (hivatalos levelezési címet), mind elektronikus elérhetőséget (e-mail cím) megadni. *Az adatkezelőnek olyan e-mail címet szükséges választania, amelynek levélforgalmát az adatkezelő vagy munkavállalója rendszeresen figyeli, ellenőrzi és gondoskodik azok érdemben történő megválaszolásáról.*

2. A Honlap általános adatkezelésével kapcsolatos kérdések tekintetében a Hatóság az alábbi megállapításokat tette:

2.1. A Honlapon végzett adatkezelésről az érintettek részére a Honlap az ÁSZF menüpontjában¹ elhelyezett Adatkezelési szabályzat (a továbbiakban: Szabályzat) nyújtott tájékoztatást.

A Hatóság megállapította, hogy a Szabályzatban foglalt előzetes tájékoztatás² nem felelt meg az Infotv. 20. § (2) bekezdésében előírtaknak, mert abból az érintett nem kapott egyértelmű és részletesen tájékoztatást az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről. A Szabályzatból nem derült ki egyértelműen, hogy bizonyos személyes adatokat milyen célból és milyen jogalappal kezel a Honlap, valamint a Szabályzat sem tartalmazott egyértelmű és minden adatra kiterjedő tájékoztatást az adatkezelésre jogosult személyéről sem. Aggályosnak tartotta a Hatóság, hogy a Honlapra történő regisztráció során a felhasználó nem ismerhette meg a Szabályzat szövegét.

¹ <http://mobiltelo.hu/aszf>

² A Hatóság 2015. 10. 09. napján tette közzé az előzetes tájékoztatás adatvédelmi követelményeiről szóló ajánlását, melyben részletesen kifejtette az álláspontját az érintetteknek nyújtandó előzetes tájékoztatás formai és tartalmi követelményeit illetően (<http://naih.hu/files/tajekoztato-ajanlas-v-2015-10-09.pdf>).

A Hatóság álláspontja szerint ugyanis az adatkezelési tájékoztatót a legfontosabb adatkezelési lépések mindegyikénél érdemes megismerhetővé tenni (például egy regisztráció esetében a regisztráció előtt, a regisztráció folyamatánál, stb.).

2.2. Mindemellett a Hatóság vizsgálata során megállapította, hogy a Honlap tevékenységére a fentiek mellett az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény (a továbbiakban: Ekertv.) rendelkezései irányadók. Az Ekertv. alapján is köteles a szolgáltató elektronikus úton közvetlenül és folyamatosan, könnyen hozzáférhető módon közzétenni – egyebek mellett – a szolgáltató nevét, a szolgáltató székhelyét, telephelyét, ennek hiányában lakcímét, a szolgáltató elérhetőségére vonatkozó adatokat, különösen az igénybe vevőkkel való kapcsolattartásra szolgáló, rendszeresen használt elektronikus levelezési címét.³

2.3. A felhasználók adatainak törlésével kapcsolatosan az Üzemeltető a 2016. január 08. napján kelt válaszlevelében arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy a felhasználók adatlapjának törlésére a Szabályzat 12. pontja alapján kerül sor, mely szerint:

„12. Az adatkezelés időtartama

Amennyiben a Felhasználó adatlapja törlésre kerül, az adatokat a szolgáltató rendszere azonnal rejtett állapotba teszi, azt senki nem láthatja. Az adatokat a szolgáltató bűnmegelőzési célból hatályos jogszabályok által meghatározott módon tárolja, azt a szolgáltató semmilyen saját célra nem használja fel, kizárólag hatóságok kérésére adja ki harmadik személynek.”

A Hatóság kérdésére válaszként előadta, hogy a felhasználó adatlapját senki nem fogja látni soha többé, az Üzemeltető sem, az adatlap a hozzá tartozó linken a továbbiakban nem lesz elérhető. A felhasználó adatai azonban nem kerülnek törlésre az adatbázisból, mert későbbiekben szükség lehet arra, hogy azokat átadja a nyomozóhatóságok részére. A fentiek miatt a Hatóság az Üzemeltetőt tájékoztatta arról, hogy az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) 159/A. §-a alapján az elektronikus hírközlő hálózat üzemeltetője⁴, illetve az elektronikus hírközlési szolgáltatás szolgáltatója⁵ milyen adatokat köteles tevékenysége során bűnüldözési, nemzetbiztonsági és honvédelmi célból megőrizni, és a nyomozóhatóságoknak átadni.

A Hatóság megállapította, hogy a Honlap tevékenysége nem tartozik az Eht. hatálya alá, mivel a Honlap tevékenysége elektronikus hírközlési szolgáltatás *igénybevételével* az Ekertv. hatálya alá tartozó információs társadalommal összefüggő szolgáltatás⁶ nyújtására irányul.

A Honlap tevékenységével kapcsolatosan, illetőleg a Honlapon végzett adatkezelés tekintetében tehát nincs olyan törvényi rendelkezés, mely előírja az Üzemeltetőnek, hogy bűnüldözési célból köteles a Honlapon regisztrált felhasználók adatainak megőrzésére, vagyis jogszabályi felhatalmazás, illetve jogszerű adatkezelési cél nélkül tárolja mindazon személyes adatokat, melyek törlését a Honlap felhasználói korábban kezdeményezték.

³ Ekertv. 4. §

⁴ Eht. 188. § 20. *Elektronikus hírközlő hálózat üzemeltetője*: nyilvános elektronikus hírközlő hálózat, illetve kapcsolódó eszközök feletti rendelkezési vagy használati jogot gyakorló természetes, illetőleg jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező egyéb szervezet.

⁵ Eht. 188. § 14. *Elektronikus hírközlési szolgáltató*: elektronikus hírközlő hálózat üzemeltetője, valamint elektronikus hírközlési szolgáltatást nyújtó természetes, illetőleg jogi személy.

⁶ Ekertv. 2. § f) *Információs társadalommal összefüggő szolgáltatás*: elektronikus úton, távollevők részére, rendszerint ellenszolgáltatás fejében nyújtott szolgáltatás, amelyhez a szolgáltatás igénybe vevője egyedileg fér hozzá.

3. Az ügyben a Hatóság a fentiek miatt *többször is felszólította*⁷ az Üzemeltetőt, hogy a Honlaphoz kapcsolódó adatkezelési tevékenységét alakítsa át úgy, hogy az legyen összhangban a hatályos jogszabályi rendelkezésekkel, továbbá felhívta figyelmét arra is, hogy fordítson különös figyelmet arra, hogy a Honlapon feltüntetésre kerüljenek az Infotv. és az Ekertv. rendelkezéseinek megfelelően az adatkezelő és az üzemeltető adatai.

A Hatóság az Üzemeltetőt felszólította továbbá arra is, hogy készítsen az Infotv. rendelkezéseinek megfelelő adatkezelési tájékoztatót, melyet helyezzen el jól látható helyen a Honlapon, valamint az adatkezelési tájékoztatót tegye megismerhetővé a Honlapra történő regisztráció során is. Mindemellett a Hatóság felszólította, hogy törölje⁸ a Honlapról a Bejelentő felhasználói profilját, valamint minden olyan felhasználó személyes adatait, melyeknek a törlését az érintettek bármilyen módon kérelmezték.

3.1. Az Üzemeltető a *2016. december 12. napján kelt válaszában*⁹ *előadta, hogy a Bejelentő személyes adatait törölte*, továbbá a Honlapon feltüntetésre kerültek az Infotv. és az Ekertv. rendelkezéseinek megfelelően az adatkezelő és az Üzemeltető adatai, valamint elektronikus elérhetősége. Válaszában továbbá a Hatóságtól a felszólítás teljesítésére rendelkezésre álló határidő meghosszabbítását kérelmezte. Tekintettel arra, hogy a Honlap működése a szükséges fejlesztések elvégzéséig nem felel meg a hatályos jogszabályok rendelkezéseinek, a Hatóság jelezte, hogy *amennyiben a Honlap működését a fejlesztések elkészültéig szünetelteti, úgy a Hatóság a felszólítása alapján fennálló határidő további két hónappal meg fogja hosszabbítani.*

3.2. 2017. január 18. napján kelt válaszában¹⁰ előadta, hogy mégsem kívánja megváltoztatni a Honlap struktúráját és működését, hanem a Hatóság felszólításának eleget téve módosította az adatkezelési tájékoztatót.

4. A fentiek alapján módosított adatkezelési tájékoztató 10. pontja rendelkezik az adatkezelés időtartamáról és a regisztráció törléséről.

4.1. Az Infotv. alapján személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli (a továbbiakban: kötelező adatkezelés).¹¹ Az Infotv. ezt a két jogalapot egészíti ki azzal, amikor bizonyos esetekben, speciális érdekekből az érintett hozzájárulása hiányában, és a jogalkotó közhatalmi aktusa nélkül is lehetőséget biztosít az adatkezelésre.¹²

Az Infotv. alapján ha a személyes adat felvételére az érintett hozzájárulásával került sor, az adatkezelő a felvett adatokat törvény eltérő rendelkezésének hiányában a rá vonatkozó jogi kötelezettség teljesítése céljából, vagy az adatkezelő vagy harmadik személy jogos érdekének érvényesítése céljából, ha ezen érdek érvényesítése a személyes adatok védelméhez fűződő jog korlátozásával arányban áll további külön hozzájárulás nélkül, valamint az érintett hozzájárulásának visszavonását követően is kezelheti.¹³

⁷ Iktatószám: NAIH/2016/396/5/V, NAIH/2016/396/7/V

⁸ Infotv. 3. § 13. *adattörlés*: az adat felismerhetetlenné tétele oly módon, hogy a helyreállítása többé nem lehetséges.

⁹ Iktatószám: NAIH/2016/396/6/V

¹⁰ Iktatószám: NAIH/2017/1/2/V

¹¹ Infotv. 5. § (1)

¹² Infotv. 6. § (1)

¹³ Infotv. 6. § (5)

Ez utóbbi jogalap alapján végzett adatkezelés jelentősen korlátozza az érintettek információs önrendelkezési jogát, hiszen az adatkezelő jogos érdeke, mint jogalap, épp az érintett hozzájárulásának – illetőleg külön törvényi felhatalmazásnak – hiánya vagy visszavonása esetére teszi lehetővé az adatkezelést.¹⁴

Így ezen jogalap alkalmazáshoz az adatkezelőknek minden esetben el kell végezniük az ún. *érdekmérlegelési tesztet*, amelyre vonatkozóan irányadó megállapításokat tartalmaz az Adatvédelmi Irányelv¹⁵ 29. cikke szerint létrehozott Adatvédelmi Munkacsoport¹⁶ 6/2014. számú Véleménye¹⁷. Az *érdekmérlegelési teszt* voltaképp egy három lépcsős folyamat, melynek során azonosítani kell az adatkezelő jogos érdekét, valamint a súlyozás ellenpontját képező adatai érdeket és az érintett alapjogot, végül a súlyozás elvégzése alapján meg kell állapítani, hogy kezelhető-e a személyes adat.

Emellett a *teszt eredményét nyilvánosan közzé is kell tennie* az adatkezelőnek, mégpedig oly módon, hogy annak alapján az érintettek egyértelműen meg tudják állapítani, mely jogos érdek alapján miért is tekinthető arányos korlátozásnak az, hogy az adatkezelő a beleegyezésük nélkül kezeljen személyes adatot. Amennyiben az adatkezelő *nem végzi el sikeresen* az *érdekmérlegelési tesztet*, úgy a fenti jogalap jogszerű alkalmazásához szükséges feltételek és garanciák nem biztosíthatók, így az adatkezelő *nem hivatkozhat az adatkezelése jogalapjaként* az Infotv. fenti rendelkezésére. A teszt elvégzése tehát az adatkezelő felelősségi körébe tartozik, így annak eredménye csak abban az esetben vehető figyelembe a jogalap alátámasztására, amennyiben az adatkezelő az *érdekmérlegelési tesztet megfelelően* végezte el.

4.2. A Honlap adatkezelési tájékoztatójának 10. pontjában az Üzemeletető arról tájékoztatja az érintetteket, hogy *„Amennyiben a felhasználó jogellenes cselekménye miatt hatósági vagy bírósági eljárás indul, ennek eredményes lezárása érdekében a Szolgáltató az adatokat kezelheti.”* A Hatóság megállapította, hogy a fenti rendelkezés nincs összhangban az Infotv. rendelkezéseivel.

Az Infotv. 18. § (2) bekezdése alapján ha az adatkezelő az érintett helyesbítés, zárolás vagy törlés iránti kérelmét nem teljesíti, a kérelem kézhezvételét követő 25 napon belül írásban vagy az érintett hozzájárulásával elektronikus úton közli a helyesbítés, zárolás vagy törlés iránti kérelem elutasításának ténybeli és jogi indokait. A helyesbítés, törlés vagy zárolás iránti kérelem elutasítása esetén az adatkezelő tájékoztatja az érintettet a bírósági jogorvoslat, továbbá a Hatósághoz fordulás lehetőségéről. Az Infotv. 19. § alapján az érintettnek a személyes adatai törléséhez való jogát – valamint minden, az 14-18. §-ban meghatározott jogait – *törvény korlátozhatja* az állam külső és belső biztonsága, így a honvédelem, a nemzetbiztonság, a bűncselekmények megelőzése vagy üldözése, a büntetés-végrehajtás biztonsága érdekében, továbbá állami vagy önkormányzati gazdasági vagy pénzügyi érdekből, az Európai Unió jelentős gazdasági vagy pénzügyi érdekből, valamint a foglalkozások gyakorlásával összefüggő fegyelmi és etikai vétségek, a munkajogi és munkavédelmi kötelezettségszegések megelőzése és feltárása céljából – beleértve minden esetben az ellenőrzést és a felügyeletet is –, továbbá az érintett vagy mások jogainak védelme érdekében.

¹⁴ Infotv. 6. § (1) Személyes adat kezelhető akkor is, ha az érintett hozzájárulásának beszerzése lehetetlen vagy aránytalan költséggel járna, és a személyes adat kezelése az adatkezelő vagy harmadik személy jogos érdekének érvényesítése céljából szükséges, és ezen érdek érvényesítése a személyes adatok védelméhez fűződő jog korlátozásával arányban áll.

¹⁵ A személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv.

¹⁶ Az Adatvédelmi Munkacsoport az adatvédelemmel, valamint a magánélet védelmével kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó, független európai tanácsadó szerv.

¹⁷ 6/2014. számú vélemény az adatkezelő 95/46/EK irányelv 7. cikke szerinti jogszerű érdekeinek fogalmáról, WP217, http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp217_hu.pdf

Amennyiben tehát törvény nem korlátozza az érintettek a személyes adatai törléséhez való jogát, úgy azt az Üzemeltető – adatkezelőként, saját hatáskörben – nem korlátozhatja. Az érintett – hozzájárulás alapján kezelt – személyes adatait csak abban az esetben kezelheti a hozzájárulás visszavonása után, ha a 3.1. pontban előadott feltételek fennállnak.

4.3. Válaszában¹⁸ előadta továbbá, hogy törölte mind a bejelentő, mind pedig azon személyek személyes adatait, akik annak törlését kérték. A Hatóságnak küldött, 2016. december 21. napján kelt levelében¹⁹ a bejelentő előadta, hogy a személyes adatai a Honlapról – az Honlap üzemeltetőjének 2016. december 12. napján kelt tájékoztatásával ellentétben – nem kerültek törlésre, és csatolta a Hatóság részére az ezt alátámasztó dokumentumokat.

A Hatóság álláspontja szerint – azzal, hogy a bejelentő személyes adatait törlési kérelme ellenére továbbra sem törölte a Honlapról – az Üzemeltető ismételten megsértette az Infotv. 17. § (2) b) pontjában, valamint az Infotv. 18. § (1) – (2) bekezdéseiben foglaltakat.

5. A fentiekre tekintettel a Hatóság az Infotv. 56. § (1) és (2) bekezdései alapján ismételten felszólította az Üzemeltetőt, hogy tegye meg az alábbi intézkedéseket:

- A Hatóság által előadottak szerint módosítsa a Honlapon elhelyezett adatkezelési tájékoztatót, mert az továbbra sem felel meg az Infotv. rendelkezéseinek!²⁰
- A Hatóság korábbi felszólításainak megfelelően törölje²¹ minden olyan felhasználó – ide értve különösen, de nem kizárólagosan a bejelentőt – személyes adatait, melyeknek a törlését az érintettek bármilyen módon kérelmezték. Tájékoztassa a Hatóságot arról, hogy a fentiek szerint pontosan hány felhasználó személyes adatainak törlésére került sor! Tájékoztassa továbbá a Hatóságot arról is, hogy a bejelentő e-mail címét, valamint az ahhoz kapcsolódó felhasználói profilt miért nem törölte a Honlapról! Amennyiben a Bejelentő valamennyi személyes adatát törölte, miért kapott a Bejelentő az „Elfelejtett jelszó” funkció használatával új jelszót a regisztrált e-mail címére?

Az Üzemeltető a Hatóság felszólításában foglaltaknak a mai napig nem tett eleget. A Hatóság a fentiekből következően megállapítja, hogy a felszólítás alapján a jogsérelem orvoslására nem került sor. Ebből következően a Hatóság az Infotv. 58. § (2) bekezdés d) pontja alapján további intézkedésként az Infotv. 59. § (3) bekezdése szerinti jelentést készített, melyet közzétett a honlapján.

Bízom benne, hogy a fenti jelentés alkalmas lesz az ügyben a személyes adatokkal összefüggő jogsérelem orvoslására és a jövőbeni hasonló jogsértések elkerülésére.

Budapest, 2017. szeptember „19”

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár

¹⁸ Iktatószám: NAIH/2017/1/2/V

¹⁹ Iktatószám: NAIH/2016/396/9/V

²⁰ A Hatóság 2015. 10. 09. napján tette közzé az előzetes tájékoztatás adatvédelmi követelményeiről szóló ajánlását, melyben részletesen kifejtette az álláspontját az érintetteknek nyújtandó előzetes tájékoztatás formai és tartalmi követelményeit illetően (<http://naih.hu/files/tajekoztato-ajanlas-v-2015-10-09.pdf>).

²¹ Iktatószám: NAIH/2016/396/5/V, NAIH/2016/396/7/V